

Kommittéberättelse 2001

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2000/01:103 Kommittéberättelse 2001. I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för verksamheten inom de kommittéer som har tillsatts efter beslut av regeringen.

Utskottet föreslår att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden	5
Skrivelsen	5
Fördelning mellan män och kvinnor	5
Kommittéväsendets roll och arbetsformer	5
Bakgrund	6
Utskottets bedömning.....	7
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Skrivelsen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Kommittéberättelsen

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2000/01:103 Kommittéberättelse 2001 till handlingarna.

Stockholm den 31 maj 2001

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Inger René (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Kenth Högström (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Per-Samuel Nisser (m) och Anders Bengtsson (s).

Redogörelse för ärendet

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för verksamheten inom de kommittéer som har tillsatts efter beslut av regeringen.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Enligt tilläggsbestämmelse 3.6.2 till riksdagsordningen skall regeringen årligen, senast den 1 mars, lämna riksdagen en redogörelse för verksamheten inom de kommittéer som har tillsatts på grund av regeringens beslut. Kommittéberättelsen innehåller bl.a. uppgifter om kommittéernas sammansättning, kostnader, fördelningen mellan kvinnor och män samt ålderssammansättningen.

Fördelning mellan män och kvinnor

Uppgifterna i skrivelsen avser fyra grupper: ordförande och särskilda utredare m.fl., ledamöter m.fl., sakkunniga m.fl. samt sekreterare och övriga. Andelen kvinnliga ledamöter och ordförande redovisas särskilt. Syftet är att denna redovisning skall kunna jämföras med den årliga sammansättningen av kvinnorepresentationen i statliga styrelser som lämnas till regeringen i annat sammanhang. Av skrivelsen framgår att andelen kvinnor bland kommittéernas ledamöter (inkl. ordförande) är 38 %. Andelen kvinnliga ordförande är 32 % och av kommittéernas ledamöter (exklusive ordförande) utgör kvinnorna 40 %.

Sedan föregående års redovisning har den totala andelen kvinnor i kommittéerna minskat med 1,7 procentenheter medan andelen kvinnliga ordförande har minskat med 3,4 procentenheter och andelen kvinnliga ledamöter med 3,1 procentenheter.

Kommittéväsendets roll och arbetsformer

Regeringen har tidigare redovisat sina bedömningar av kommittéväsendets roll och arbetsformer med anledning av riksdagens tillkännagivanden i dessa avseenden (bet. 1997/98:KU31, skr. 1998/99:103 s. 6 f. och skr. 1999/2000:103 s. 6 f.). I årets kommittéberättelse lämnar regeringen följande redovisning.

Inom ramen för förändringsarbetet i Regeringskansliet har arbetet med att vidareutveckla stödet till kommittéväsendet fortsatt. Arbetet bedrivs inom kommittéservice, som är en del av Regeringskansliets förvaltningsavdelning. Efter att kommittéservice inrättades den 1 juli 1998 var verksamheten inledningsvis inriktad på att bygga ut det administrativa stödet för att kommittéerna skall kunna erbjudas väl fungerande arbetsplatser med bl.a. IT- och assistentstöd. I takt med att det administrativa stödet blivit stabilt och fungerar väl har arbetet mer och mer inriktats på att utveckla kvaliteten i själva utredningsarbetet.

Målet för det fortsatta arbetet är, enligt skrivelsen, att inom givna tidsramar uppnå hög kvalitet i utredningsarbetet och i betänkanden. Metoden för att nå målet är metodutveckling, utbildning och kvalitetsgranskning.

Det redogörs också i skrivelsen för att kommittéservice, inom ramen för Regeringskansliets förändringsarbete, under år 2000 har påbörjat ett kvalitetsprojekt, i vilket det bl.a. ingår att revidera Statsrådsberedningens promemoria Hur kommittédirektiv utformas (PM 1994:3).

Vad gäller det administrativa stödet rapporteras att kommittéservice har en väl fungerande administrativ plattform. För att säkerställa kvaliteten i det administrativa stödet genomförs regelbundna utvärderingar riktade till kommittésekreterare. För år 2000 ansåg de svarande att intrycket av den service som givits var: 30% mycket bra, 45% bra, 15% godkänt, 5% ej använt servicen samt 5% dåligt. Angående arbetsplatser redovisas att kommittéerna från den 15 september 2000 åter är samlade i Kommittéhuset på Regeringsgatan. Vidare har en språkexpert tillförts kommittéservice på heltid fr.o.m. den 1 januari 2001. Ett arbete pågår också för att utveckla stöd till urval och rekrytering av sekreterare, bl.a. byggs en databas upp av kommittéservice över tänkbara kommittésekreterare. Vidare redogörs för en introduktionskurs för utredare, en vidare utvecklad kommittékurs samt planer på regelbundna kortseminarier. Det tas också upp att en metod för utvärdering av utredningsarbetet håller på att utformas och ett konkret förslag skall, enligt vad som anges i skrivelsen, vara tillgängligt efter sommaren 2001. Slutligen anges att kommittéservice under hösten 2000 startat en internetjänst med information om pågående utredningar.

Bakgrund

Efter vad riksdagen tidigare givit regeringen till känna om kommittéväsendet (bet. 1997/98:KU31) välkomnade utskottet i betänkandet över Kommittéberättelse 1999 (skr. 1998/99:103) att regeringen vidtagit åtgärder för att stärka kommittéväsendet (bet. 1998/99:KU26). Utskottet förutsatte då också att regeringen skulle återkomma och redovisa vilka effekter de vidtagna åtgärderna hade medfört.

Utskottet konstaterade med anledning av Kommittéberättelse 2000 (skr. 1999/2000:103, bet. 2000/01:KU5) att regeringen redovisade de åtgärder som genomförts sedan föregående kommittéberättelse samt att ett projekt med syfte att förbättra kvaliteten i kommittéarbetet aviserades. Utskottet välkomnade detta men konstaterade samtidigt att regeringen inte redovisat någon bedömning av vilka effekter åtgärderna hade medfört. Utskottet förutsatte att regeringen i kommande kommittéberättelse skulle redovisa dels det fortsatta utvecklingsarbetet, dels sin bedömning av vilka effekter åtgärderna har medfört.

Angående jämställdhetskONSEKVENSER vad gäller kommittéväsendet har utskottet tidigare påpekat att metoden med generella kommittédirektiv har fått kritik och att det därför funnits skäl att finna nya vägar för att tillse att jäm-

ställdhetsaspekterna får vederbörligt utrymme i utredningsväsendet (bet. 1998/99:KU26). Regeringen redovisade i Kommittéberättelse 2000 (skr. 1999/2000:103) att en ny kommittéhandbok (Ds 2000:1) getts ut, vilken bl.a. innehåller riktlinjer för hur jämställdhetskonskvenser skall beaktas i utredningsarbetet. Vidare redogjorde regeringen för att ett arbete inletts med att revidera Statsrådsberedningens promemoria Hur kommittédirektiv utformas (PM 1994:3). Det redogjordes även för att konstitutionsutskottet tidigare betonat vikten av att jämställdhetsaspekterna tas upp vid utformningen av kommittédirektiv och att detta skulle komma att beaktas vid arbetet med promemorian. I sitt betänkande (bet. 2000/01:KU5) lyfte utskottet fram detta och förutsatte att regeringen i nästa års kommittéberättelse skulle redovisa hur arbetet med promemorian fortskridit. Vidare utgick utskottet från att regeringen så långt möjligt skulle komma att redovisa vilka resultat arbetet med jämställdhetskonskvenserna givit.

Utskottets bedömning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att regeringens skrivelse 2000/01:103 Kommittéberättelse 2001 läggs till handlingarna.

I årets kommittéberättelse redovisar regeringen bl.a. den fortsatta utvecklingen av kommittéväsandets roll och arbetsformer. Utskottet välkomnar liksom tidigare denna redogörelse. Föregående år har utskottet pekat på att kommittéberättelsen saknat en bedömning av vilka effekter vidtagna åtgärder medfört (bet. 1999/2000:KU26 och 2000/01:KU5). Utskottet konstaterar att det i årets kommittéberättelse redogörs för en begränsad utvärdering av den service som står kommittéerna till buds. Utskottet konstaterar också att kommittéservice skall ta fram ett förslag till en utvärdering av utredningsarbetet, bl.a. i syfte att kontinuerligt följa kvaliteten i utredningsarbetet. Ett konkret förslag skall, enligt skrivelsen, finnas efter sommaren 2001. Utskottet välkomnar dessa åtgärder.

Utskottet vill också, liksom tidigare, understryka vikten av att jämställdhetskonskvenserna beaktas i kommittéväsandet liksom i annan statlig verksamhet. Utskottet har föregående år framhållit att jämställdhetsaspekterna bör beaktas när kommittédirektiv utformas (bet. 1998/99:KU26). Regeringen har tidigare (skr. 1999/2000:103) redogjort för att frågor om jämställdhetskonskvenser tas upp i den nya Kommittéhandboken (Ds 2000:1) samt att jämställdhetsaspekterna kommer att beaktas vid det pågående arbetet med att revidera promemorian Hur kommittédirektiv utformas (PM 1994:3). Utskottet konstaterar att arbetet med promemorian inte är avslutat och förutsätter att regeringen i nästa års kommittéberättelse redovisar resultaten av arbetet med promemorian.

Utskottet föreslår att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2000/01:103 Kommittéberättelse 2001. Kommittéernas sammansättning.